

„HOSSZÚ MENETELÉS” A JOGÁLLAMBA?

*„A Kínai Népköztársaság a legista álom
valósággá válása”*

(Zhengyuan Fu)

„Qin Shihuang élve
eltemettetett 460
konfuciánus tudóst. Mi
46.000-et temettünk el.
Százszorosan
túteljesítettük a
császárt. „

(Mao elnök - 1958)

Legizmus - fajia 法家

- Minden erőforrást az állam szolgálatába kell állítani
- Központosított közigazgatás
- Pluralizmus elutasítása
- A törvény mindenkire kötelező
- A társadalom irányításának alapja: a jutalmazás és a büntetés
- A büntetéseknek szigorúnak és elrettentőnek kell lenniük
- Jogi instrumentalizmus és voluntarizmus

„A jutalmak osztásában az uralkodó olyan jóságos, mint a jókor jött eső, minden embernek haszna van a nagylelkűségéből; de a büntetések kiszabásában borzalmas, akár a villámlás”

(Han Fei)

Tradicionális kínai jogszemlélet

- * A jog az állam eszköze
- * Közjogi dominancia
- * Alanyi jogok hiánya
- * Közösségi jogszemlélet
- * A büntetések szigorúsága és elrettentő ereje
- * A büntető eljárásban:
 - az ártatlanság vélelmének tagadása
 - a beismerő vallomás kitüntetett szerepe
 - tortúra alkalmazása

A JOG FORRÁSAI MAO KÍNÁJÁBAN

A párt vezetőinek beszédei
A KKP direktívái
Jogszabályok
Jogalkalmazási szervek iránymutatásai

„...a bíróságnak az ítéletét a pártbizottság döntésével összhangban kell meghoznia még akkor is, ha ez néha a törvény betűjének ellenében áll.”

„Mivel a párt politikája a jogi rendszer lelke, a jogi munka csupán megvalósítása és végrehajtása a párt politikájának.”

1978- „Reform és nyitás” politikája

„Először a törvények, másodsorban a rendeletek,
harmadsorban a politika.”

1979-Guangming Ribao

1949 -1978 127 törvény, 903 rendelet

1979 - 2005 762 törvény, 59.700 rendelet

A jogalkotás 3 fázisa

80-as évek : „alaptörvények”
(külföldi befektetésekről,
közigazgatási eljárásról,
bírósági, ügyészségi törvény...)

90-es évek: „részletszabályok”
(fogyasztóvédelmi, számviteli,
törvény, munka törvénykönyve,
törvény az idősek jogairól)

2000-es évek: „finomhangolás”
Környezetvédelmi törvények, törvény a
mediációról, törvény a jogsegélyről

„Csendes jogi forradalom”

Új alkotmány (1982)
Gazdasági jogalkotás
Igazságszolgáltatás újjászervezése
Jogi oktatás elindítása

A hatályos alkotmány fejezetei

- alapelvek,
- a polgárok alapvető jogai és kötelességei,
- az állam szervezete,
- az állami lobogó, címer és a főváros

平同志为总书记的党中央周围，高举中国特色社会主义伟大旗帜，全面贯彻依法治国基本方略，为全面建成小

- * törvény előtt egyenlőség (33. cikkely),
- * tulajdon védelme (12. cikkely),
- * vallásszabadság (36. cikkely),
- * szólás-, sajtó- és gyülekezési szabadság (35. cikkely),
- * a 18. életévüket betöltött személyek aktív és passzív választójoga (34. cikkely),
- * emberi méltóság védelme (38. cikkely),
- * levelezési szabadság és titokvédelem (40. cikkely),
- * panaszjog, munkához való jog (42. cikkely),
- * pihenéshez való jog (43. cikkely),
- * jog a társadalombiztosítási ellátásokhoz (45. cikkely),
- * magánlakás védelme (39. cikkely),
- * tanuláshoz való jog (46. cikkely)

ALKOTMÁNYMÓDOSÍTÁSOK

1988: az állam „engedi a magángazdaság létezését és jogszabályok keretei között fejleszti azt.”

1993: „Az állam szocialista piacgazdaságot működtet. Az állam fokozza a gazdasági törvényhozást és tökéletesíti a makroszintű szabályozást.

1999: „A Kínai Népköztársaság a törvények által kormányzott, a szocialista jogrendet építő ország.”

2004: „Az állam tiszteletben tartja és biztosítja az emberi jogokat”

„A három doktor levele” („san boshi shangshu”)

Változtassák meg az őrizetbevétel és letartóztatás szabályait, mert azok alkotmányellenesek.

2003 júniusában az Államtanács eltörölte a régi szabályokat és új rendelkezéseket léptetett hatályba.

Állami kompenzáció eljárási hibákért

90 millió jüan - 3124 ügy (2003)

Fogvatartási sérelmek – 34 millió jüan (2009)

(34 millió jüan=5 millió dollár)

Petíciós jog („Xinfang”)

„41. §. A Kínai Népköztársaság polgárai rendelkeznek a bíráló és javaslattétel jogával minden állami szervvel és állami alkalmazottal szemben; rendelkeznek a panasztétel, a feljelentés és a bejelentés jogával, amennyiben bármely állami szerv vagy állami alkalmazott törvénybe ütköző visszaélést követ el.

A polgárok panaszait, feljelentéseit és bejelentéseit az illetékes állami szerveknek tényszerűen ki kell vizsgálniuk, és felelősségteljesen el kell járniuk.”

PEREK SZÁMÁNAK EMELKEDÉSE

1978 – 447.755

2009 – 11.000.000

Polgári ügyek: 79%
Közigazgatási ügyek: 16%
Büntető ügyek: 5%

JOGÁSZKÉPZÉS KÍNÁBAN

1906 – Jingshi Egyetem – az első jogi kar

Joghallgatók száma

1910 – 10.000

1940 – 20.000

1956 – 7.000

1973 – 61 (Pekingi Egyetem)

2006 – 200.000 (600 képző hely)

JOGÁSZOK SZÁMA

220.000 bíró,
130.000 ügyész
130.000 ügyvéd

100.000 főre jutó
jogászok aránya
Pekingben - 54,3,
Tianjinben 17,1,
Hunanban 6,4
Tibetben 1,3

BŰNÜLDÖZÉSI KAMPÁNYOK („yanda”)

1983 – huligánok ellen

1989 – „hat gonoszság” ellen: (prostitúció, pornográf termékek kereskedelme, emberrablás, kábítószer előállítás és kereskedelem, szerencsejáték és „emberek becsapása babonákkal)

2001 – szervezett bűnözés ellen

2002 – mobiltelefonokkal és bankártyákkal kapcsolatos csalások ellen

HALÁLBÜNTETÉS

Végrehajtott halálbüntetések száma
1000-8000fő/év

Halálbüntetés támogatottsága:
99,2%

BÜNTETŐELJÁRÁSI REFORM

„Senki nem tekinthető bűnösnek addig,
amíg a bíróság a törvénynek megfelelően el
nem ítélte.”

Ügyvédek jogosultságainak bővítése:

- konzultációs jog
- iratbetekintési jog
- bizonyítékok ellenőrzésének joga
- perbeli jogosultságok szélesítése

Vádhatóság
eredményessége:
99,5%

MUNKA ÁLTALI ÁTNEVELÉS („laogai”)

Szabályozás: 43 közigazgatási rendelet, határozat, döntés

260.000 ember → a társadalmi rend megzavarása

„A szabadságelvontást csak törvény állapíthatja meg.

Jogsértések – vizsgálat 38.754 esetben (2009-2014)

KKP kormányzati stílusa

alkotmány autoritása

jogi reformok népszerűsítése

kormányzati struktúra

korrupcióellenes intézkedések

igazságügyi reform.

„HOSSZÚ MENETELÉS” A JOGÁLLAMBA?

- ★ „Nyugati jog” elemeinek recipiálása (német minta)
- ★ „Rule of law” („fazhi”) elismerése, törvényalkotás
- ★ Igazságszolgáltatási rendszer reformjai
- ★ Emberi jogok elismerése (alanyi jogok)
- ★ Jogi oktatás átalakítása
- ★ Bírói ítéletek transzparenciájának megteremtése
- ★ Jogi szabályozás a „fair” eljárások irányában
- ★ „Munka általi átnevelés” eltörlése (2013)
- ★ Az állam is perelhető

„Valamennyi szervezet és természetes személy kötelessége, hogy a jogszabályoknak megfelelően cselekedjen, senki sem rendelkezik olyan privilégiumokkal, amely őt az alkotmány és más törvények fölé emeli. „

(Hu Jintao, KKP XVI. Kongresszusa, 2002)

„Konfuciánus szocializmus”?

Az erény útján való hatalomgyakorlás koncepciója

„Az ország kormányzásában a jog és az erény útján való hatalomgyakorlás mindig kiegészítik egymást és hatnak egymásra.” (Jiang Zemin, 2001)

„Ha száz esztendeig csupa erényes ember kormányozná a fejedelemséget, át tudná formálni még a leggonoszabb embereket is.” (Konfuciusz)

A photograph of several young children in red traditional Chinese clothing reading books. They are standing in front of a traditional Chinese building with a golden roof. In the background, modern high-rise apartment buildings are visible under a clear blue sky. A red banner with Chinese characters is partially visible above the children.

„Kilenc szégyen, kilenc büszkeség”

„Szeresd a hazádat, ne bántsod.
Szolgálj az embereket, ne lökd el őket.
Kövesd a tudományt, mondj le a tudatlanságról.
Légy szorgalmas, ne légy hanyag.
Légy közösségi ember, segíts másokon és ne légy
haszonleső.
Légy becsületes és tisztességes, ne áldozd fel az
erkölcsöt a profit érdekében.
Légy fegyelmezett és jogkövető, ne engedj a
zűrzavaros eszméknek és ne helyezkedj szembe a
törvénnyel.
Élj őszintén, légy igyekvő és ne engedj a luxusnak
és az élvezeteknek.”

Köszönöm a figyelmet!

